

SÖDER

REGIONALA
REPORTAGE

Möbeldesign av masurbjörk. Här barstolen "Knappen", formgivare Marit Stigsdotter.

FOTO: MICHAEL GOTH

Gör rätt och tjäna pengar. – Genom att plantera eller ta vara på självsådda lövträd så får man ett vackert landskap, mångfald och om man sköter lövträden, även en bra avkastning, säger Bengt-Elis Pettersson.

Bengt-Elis hyllar lövskogen

Rekommenderar odling av Skandinavien värdefullaste trädslag – masurbjörk

Den som vill utveckla sitt skogsbruk ekonomiskt genom odling bör satsa på masurbjörk. Det menar Bengt-Elis Pettersson, som belönats för sina insatser för lövträd i den svenska skogen.

– En kubikmeter gran är värd cirka 600 kronor på marknaden. Snittpriset för masurbjörk ligger på 30 000 kronor, säger han.

I Sverige ökar intresset för nya träslag. Många skogsägare vill också sprida riskerna och få större variation, med en ökad biologisk mångfald som följd. – Odling av masurbjörk möjliggör allt detta. Samtidigt som det med stor säkerhet ökar fastighetens ekonomiska avkastning, menar Bengt-Elis Pettersson vid Sikanäs gård utanför Sävsjö.

Han både kämpar för lövskogen och driver upp egen hemma på sin 64 hektar stora gård. I sitt arbete – EU-samordnare/landsbygdsutvecklare i Sävsjö kommun – har han under sex år varit ansvarig för Lövträdet-projektet. Det går ut på att hitta olika sätt att ta till vara lövträdens potential.

En viktig fråga är hur man ska producera lövträd som har stor ekonomisk möjlighet. – Masurbjörk har ett högt ekonomiskt värde. Snittpriset ligger runt 30 000 kronor för 1 000 kg fanerstock, även om det högsta pris vi fått i år är 70 000 kronor. Omloppstiden för masurbjörk på bra skogsmark är cirka 45-55 år. Masurbjörk kallas förstärkt Skandinavien värdefullaste träslag, berättar Bengt-Elis Pettersson.

RÄTT TRÄD PÅ RÄTT MARK

Tillsammans med sin mamma Signe planterade han redan 1989 de första fröförökade masurbjörksplantorna hemma i Sikanäs. Skogsbruket blev

därefter mer och mer intressant för honom, speciellt olika typer av lövträd – och i synnerhet masurbjörk.

Inom lövträdsprojektet har han haft samarbete med forskare på Växjö Universitet och Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg, lyckats engagera Sveriges främsta designers och möbelföretag att öka användningen av inhemskt lövträ och visa på möjligheter.

– Det är viktigt att man planterar så mycket av respektive trädslag att det blir en virkesvolym som är säljbar till industrin. Man ska inte vara blyg, sätt en rejäl mängd av samma sort. Plantera träd utifrån vad som bäst passar marken. Det allra viktigaste i skogsbruket är att man ståndsortanpassar skogsbruket, alltså rätt trädslag på rätt mark, poängterar Bengt-Elis Pettersson.

Han fortsätter:

– Men vi kan inte bara prata om att utveckla och ta mer till vara på lövskogen. Det måste också finnas företag som är intresserade. Därför är det viktigt att fortsätta jobba för lövskogens utveckling och jag hoppas att fler får upp ögonen för lövträd. De stora "drakarna" har mest varit intresserade av barr, helt naturligt eftersom barrträd är deras råvara till industrin, menar han.

BELÖNAD FÖR PASSIONERAT JOBB

Bengt-Elis Pettersson belönades i våras med Skogsstyrelsens förtjänstmedalj för värdefulla insatser i den svenska skogen. Han har arbetat

Bengt-Elis Pettersson

Ålder: 57

Bor: Sikanäs, sju kilometer öster om Sävsjö. Gården består av 64 hektar, varav skog utgör 44.

Yrke: Landsbygdsutvecklare/EU-samordnare

Familj: Hustrun Anki och söner Marcus och Hampus.

Intressen: Friluftsliv, paddling, skogsbruk med inriktning på masurbjörk, jakt och kräftfiske, landsbygdsturism.

Bästa skogsminne: När jag har genomfört en röjning och bara tar en promenad i skogen och ser hur vackert det är.

Värsta skogsminne: Stormen Gudrun. Då blåste den granskog, som jag var med och planterade då jag var tonåring för 35 år sedan, ned.

Favoritträd: Masurbjörk, lönn och rönn.

– Det viktigaste i skogsbruket är att man ståndsortanpassar skogsbruket. Rätt trädslag på rätt mark. Det är viktigt att komma upp i volymer så det går att sälja till industrin, säger Bengt-Elis Pettersson.

Lampen "Facklan" är tillverkad av klibbal. Designer är Mats Eriksson.

Skandinavien värdefullaste träslag. Masurbjörk, här i genomskärning.

passionerat för att utveckla användningen av lövträd.

– Jag har konkret visat tillsammans med erkända möbelföretag, designers och designskolor i Sverige, hur man kan använda de estetiska strukturer som vi naturligt har i svenskt lövträ, berättar han.

På Sikanäs gård finns även andra träslag, exempelvis sibirisk lärk, sitkagran, lönn, päronträd för virkesproduktion, sykomorlönn, fågelbär, bok, makedonisk tall, serbisk gran, sumplärk och Douglasgran.

– Mitt mål är att ha en produktions-skog av både löv och barr med höga ekonomiska värden till nästa generation, så att de kan avverka och sälja

och få nytta av inkomsterna, samt att det finns mångfald av olika trädslag.

Vid Vallsjöns strand ligger också en nybyggd bastubyggnad, för uthyrning till företag. Själva bastudelen är byggd av al och asp, vilka inte absorberar värme. I huset finns också exklusiva designmöbler av masurbjörk.

– Det gäller att försöka utnyttja varje träslags egenskaper på bästa sätt. Lövträd kan inte användas till allt, men ska utnyttjas till det som det passar bäst till, säger Bengt-Elis Pettersson.

MICHAEL GOTH
Frlans

Skogsaktuellett 19 Aug 2009